

Aspelands härad.

150. Mörlunda kyrka.

Litteratur: B 1045, L 1286. J. Elers: Historia om vägarne i Sverige (hs i UUB) 6; M. G. Crælius: Försök till ett landskaps beskrifning (1774) s. 49; B. Helmfriid i Västervikstidningens julnummer 1935 s. 13, Kalmar läns runinskrifter (ATA) s. 29, i Kalmar läns fornminnesförenings medd. 1937 s. 124; I. Fredriksson: Svenska personnamnsstudier (1961) s. 111 not 4.

Äldre avbildning: P. Törnewall: träsnitt i B 1045.

De båda runstenarna Sm 150 och 151, som en gång hade sin plats i Mörlunda gamla kyrka, äro försvunna. Den nuvarande kyrkan byggdes under åren 1837–1840, och efter den gamla, sannolikt medeltida kyrkans samtida rivning ha stenarna ej kunnat återfinnas.

Sm 150 fanns enligt *Bautil* »I Sakerstije», enligt Crælius låg den »framför Sacristi dören». Sista gången den omvittnas är i Erik Norbecks berättelse till Elers 1791: »Runstenar finnas här tvänne; den ene inmurad i Mörlunda kyrkas Södra vägg, den andra liggande vid Sacristidörren; båda utan tekn till någon skrift.»

Stenen har enligt bilden i *Bautil* haft en total höjd av ca 140 cm, bredden har varit ca 50 cm.

Inskrift (enligt B 1045):

kusta × **auk** × **þoraipi** - × **þir** × **raisa** × **iftir** × ...
1 5 10 15 20 25

kusta ok **þoraipi**- þeir reisa eptir ...

kusta och **þoraipi**- de resa (stenen) efter ...

Till läsningen: I de båda namnen 1–5 **kusta** och 9–16 **þoraipi**- förekomma sannolikt felläsningar. Runföljderna svara icke mot några kända namn. Runorna 20–24 **raisa** kunna efter formen representera inf. eller pres. 3 pl. Ett **litu** kan vara uteglömt framför **raisa**, men någon sällsynt gång förekommer i runinskrifter verbet i presens, t.ex. U 17.

S. Lindqvist anser, att stenen kan ha varit gavelhäll till en gravkista (*Den helige Eskils biskopsdöme*, 1915, s. 64).

151. Mörlunda kyrka.

Litteratur: L 1287. J. Elers: Historia om vägarne i Sverige (hs i UUB) 6; M. G. Crælius: Försök till ett landskaps beskrifning (1774) s. 49; C. G. Hilfeling: Journal öfver en resa år 1797, F m 57: 4 (hs i KB) s. 116; J. H. Wallman i J. G. Liljegrens Fullständig Bautil (ATA) 4 och Samlingar MSC^t Runir (ATA); B. Helmfriid i Västervikstidningens julnummer 1935 s. 13, Kalmar läns runinskrifter (ATA) s. 31, i Kalmar läns fornminnesförenings medd. 1937 s. 124.

Äldre avbildningar: Hilfeling: teckning i Atlas till Herr Hilfelings resa åt Gotland år 1797, F m 57: 3 (hs i KB) Tab. 34 och i Tabeller tillhöriga en resa år 1797, F m 57: 5 (hs i KB) Tab. 35; Wallman: teckning i Topographica Smolandiae (hs i Linköpings stifts- och landsbibl.) s. 241 och i J. G. Liljegrens Fullständig Bautil 4.

Runstenen är nu försvunnen.

E. Norbecks rapport till Elers 1791, som ovan citerats, nämner utom Sm 150, som låg vid sakristidörren i gamla kyrkan, även en sten, som var »inmurad i Mörlunda kyrkas Södra vägg». Hilfeling, som ritade